

Petri Cvnæi de Repvblica Hebræorum Libri III

Cunaeus, Petrus

Lvgd. Batavor., 1632

Cap. VIII. Quid Palæstina præ aliis regionibus habuerit. Non potuisse rempublicam Hebræam in alias sedes transferri. Explicatum Maimonidæ dictum de Babyloniensibus Iudæis. Amplæ res eorum, & regnum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65527](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65527)

in quorum numero nec Ierosolymam, nec urbes refugii posse poni ajunt, ideo præteribimus, quòd tractata decus nullum aut nitorem habitura sint. De quibus Rambam in Halacha Habodat Cochabin oumazaloth, cap. 4.

CAPVT VIII.

Quid Palaestina præ aliis regionibus habuerit. Non potuisse rempublicam Hebræam in alias sedes transferri. Explicatum Maimonida dictum de Babylonensibus Iudæis. Ampla res eorum, & regnum ab illis Hyrcano oblatum. De sceptro Iudæ quid existimandum sit, contra Maimonidem asseritur. Respublica Iudæa ad Palaestinam alligata. Iudæorum scitum de templis, quæ extra Ierosolymam à popularibus condita.

Respublica Hebræa tunc initium habuit, cum in Palaëstinorum beatas sedes perductus est sacer populus. Nam antea quidem, etsi in Arabum desertis de religione atque ceremoniis vir diuinus Moses, deque iudiciis & civium jure saluberrimas tulit leges: tamen earum omnis vis ad ea loca pertinuit, in quæis & singulæ tribus sua haberent oppida, & urbs insuper constitueretur
una,

una, quæ imperii arx atque sacrorum
 custos foret. In Pentateuchi parte ulti-
 ma sapientissimus legislator, cum sum-
 matim, quæ edixerat, repetit, non te-
 merè illud identidem sanxit expressis
 verbis: *Hæc sunt præcepta, statuta, ju-
 diciæque, quæ observabitis in terra, cuius
 possessio hæreditaria mox dabitur vobis.*
 Enimvero habuit Palæstina præ aliis
 regionibus eximium quiddam, quod
 gentem sanctam atque rempubl. uni
 isti solo affixit. extra eas sedes si quis
 populum illum abduxisset, & iisdem
 legibus rempublicam instituisset ean-
 dem, non jam reipubl. sua sanctimo-
 nia, non populo sua majestas stetit.
 Pertinere maximè ad rem hanc, de
 qua agimus, quoddam Maimonidæ di-
 ctum videtur, quod extat in libro de-
 cimo & quarto Misnæ, in Halacha Me-
 lachim, capite quinto. Id excutere no-
 bis in transcurso libet. Est autem istius-
 modi: כשם שאסור לצאת כהארץ לחוצה
 לארץ כדאסור לצאת מבבל לשאר הארצות
*quemadmodum nefas est Iudæis ex Pala-
 stina sedes movere, ita iisdem migrare
 haud licet Babylone in alias regiones. Pro-*
 fectò, nisi semel hoc explicuerimus,
 necessum erit sæpe eos incurrere in sa-
 lebras quasdam, qui Hebræorum vo-
 lumina manibus versant. Enimvero
 Maimo-

Maimonides de Iudæis loquitur, non omnibus sane, sed illis modò, qui ab hoste trans Euphraten abducti, Babylone atque in vicinis locis habitaverunt. Horum pars quædam expletis septuaginta annis Palæstinam repetivit, cæteri beneficentia regum, sub quibus vivebant, moti, sedes Babylone suas, atque suas colonias retinuère. quæ fuit sanè ingens multitudo, ac postremò in gentem excrevit. Incredibile memoratù est, quàm amplas illic res tenuerint exules. Nam & Hyrcano, qui ex Parthis ad Heroden properabat, penè infulam & diadema, hoc est, pontificatum atque regnum obtulère: & commissa iisdem erant Babylonicæ imperii arcana, quæ sacerdos Hebræus custodiit in turri immensi operis, quæ extructa in Ecbatanis Medorum erat. His Iudæis summa conjunctio atque necessitudo cum Palæstinis fuit. non institutorum diversitas eos, non vita, non patrius sermo distinxit. omnia gemina & eadem fuerunt. Quare, ut Babylone illis, procul à patriâ, habitare permisit Deus, quòd contagio ibi nulla eos peregrini moris afflaret: ita eosdem pergere ultra, atque aliò habitatum ire, nec fas nec jura siverunt. Hoc Maimonides sensit, cum illud

illu
 177
 cen
 ri j.
 cur
 seru
 pier
 seq
 est,
 trò
 per
 qu
 qu
 ber
 tru
 ant
 me
 eju
 dub
 hor
 pla
 ro
 vel
 ac j
 qui
 lud
 per
 nus
 der
 citu
 Sce

illud Ieremiæ dictum interpretatur, בבלה יובאו ושמה יהיו *Babylonem ducentur, atque illic erunt.* de quo dubitari jam haud potest. Perquàm magnificum est, quod de Babyloniensibus fenserunt quidam majorum gentium sapientes, quorum opinionem probat, sequiturque Maimonides. Visum illis est, postquam fato in pejus fluere & retrò sublabi res Hierosolymitanæ ceperunt, solos Babylonenses esse, ad quos translatum sit imperii decus, quod promiserat numinis vox in celeberrimo illo oraculo: *Non tolletur sceptrum de Iuda, neque dux de fœmore ejus, antequam venerit Silo.* Nos, qui Maimonidæ summam virtutes suspicimus, ejus reprehendere errores neutiquam dubitabimus. Certe hic quidem fugit hominem cordatissimum ratio, dum placitis favet popularium. Non ignoro Babylonenses Iudæos quandam velut rempublicam inter se agitavisse, ac jura dixisse cæteris de eadem gente, qui extra Palæstinam essent. etiam illud meminimus, principatum ibi semper tenuisse quosdam proceres, qui genus suum impermixta serie ad Davidem referrent. Sed non propterea efficitur, quod vult Rabbi Ben Maimon. Sceptrum enim, de quo proditum oraculum

culum fuit, nihil est aliud, quàm res-
 publica Iudæa, hoc est, regnum illud
 sacerdotale, cuius non accessio hercle
 aut stabilimentum, sed anima atque
 spiritus, fuere religiones atque ceremo-
 niæ. Porro ceremoniarum sacrorum-
 que custos non omnis urbs, sed una
 quæpiam esse debuit, in qua sanctua-
 rium esset, quod numinis præsentior
 vis, velut sedem suam suamque do-
 mum incoleret. Ea urbs primum Silo,
 mox Ierosolyma fuit, in medio Palæ-
 stinæ. Quod si forte quidam segreges
 Iudæi templum aliis in terris aram
 extruxerunt, reip. jura atque inviola-
 biles legestemeravere. Extat in histo-
 riarum monumentis epistola Oniæ ad
 Ptolemæum & Cleopatram, in qua il-
 le populares accusat suos, quod san-
 ctuaria in Phœnicum urbibus, atque
 alibi condidissent contra jus fasque.
 Sed ipse interim haud in minore culpa
 fuit, dum summi vatis Esaiæ oraculum
 ambitiosis cœptis suis prætexuit falsò,
 templumque in Heliopolitana præfe-
 ctura ædificavit. Non enim hoc fieri
 salvis ceremoniis potuit. Fuit illud in-
 ter scita vetustissimorum Iudæorum,
 quod Rabbi Moses Ægyptius tradit in
 libro octavo, in Halacha Biath ham-
 mikdasch in capite ultimo, מי שעבר
 ועשה

ועשה בית חוץ למקדש להקריב בו קרבנו
 לשם אינו כבית עבֹום ואף על פי כן כל כהן
 ששמש בבית כזה לא ישמש במקדש לעולם
 וכן כלים שנשתמשו בהן שם לא ישמשו
 בהן במקדש לעולם אלא יגזוו: *Si quis trans-*
gressus legem sit, ademptque extruxerit a-
liam præter sanctuarium Hierosolymita-
num, non est ea quidem idolorum ades ha-
benda, sed tamen sacerdos, qui illic sacris
operatus fuerit, nunquam sacra facere in
Dei sanctuario, quod Ierosolymæ est, pote-
rit. Etiam vasa, queis usus ille est, nemo
quisquam ad veri sanctuarii adhibebit
ministeria, sed abscondenda erunt.

CAPVT IX.

Criminalia iudicia intra Palestinam
stetisse, & Babylonensibus Iudæis aliis-
que negata fuisse. Ad totius commen-
tationis hujus lucem ostensum quam
diu respublica fuerit omnium Hebræo-
rum, & quando Iudæorum esse cœpe-
rit. Hinc sciri posse quidnam sit sce-
ptrum Iudæ. Eusebii, & eorum, qui
secuti eum sunt, erudita & plausibilis
sententia confutatur. Quid sit maje-
stas imperii, & quorum sit.

Est hoc, de sacra æde quod diximus,
 permagni momenti ad confutan-
 dum Maimonidem. sed proferenda
 alia sunt, ex quibus constet rempubli-
 cam,

D

cam,